

visualitzat i deconstruint

L'ESTIGMA

Reflexions i Recomanacions Bones Pràctiques Informatives sobre **PROSTITUCIÓ**

Autoria Maria Fuster_periodista_[@mariafust] amb el **GEPiB**

Edita L'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears

Guia elaborada pel

GEPiB

(Grup
d'Estudis sobre
Prostitució
Illes Balears)

El **GEPiB** es va posar en marxa l'any 2003. L'integren representants d'entitats públiques com l'Institut Balear de la Dona, la Regidoria de Benestar Social i Igualtat de l'Ajuntament de Palma i la Universitat de les Illes Balears i representants d'organitzacions socials que atenen a les persones que exerceixen la prostitució com: Casal Petit (Hermanas Oblatas), Creu Roja, Fundació de Solidaritat Amaranta i Metges del Món. També participen professionals del món jurídic i del periodisme.

**REFLEXIONS I RECOMANACIONS. BONES
PRÀCTIQUES INFORMATIVES**

**GEPIB GRUP D'ESTUDIS SOBRE
PROSTITUCIÓ ILLES BALEARS**

El Grup d'Estudi sobre Prostitució de les Illes Balears (GEPIB) creu necessari millorar el tractament de la prostitució als mitjans de comunicació. Un fenomen complex, molt invisibilitzat i que genera la reproducció d'un estigma que recau sobre les persones que l'exerceixen. Atesa la potencialitat d'aquests mitjans com a instruments transmissors de valors culturals, d'idees i de models i també tenint en compte la seva influència en les pautes de comportament i en els marcs interpretatius de la societat, el GEPIB pretén donar als periodistes eines comunicatives i material per reflexionar sobre aquest tema.

ÍNDEX

1. Reflexions prèvies	6
-Qui es dedica a la prostitució?	
-Tràfic de persones amb finalitat d'exploració sexual	
-Legislació actual	
2. Anàlisi del tractament de la premsa escrita balear	14
-Fonts	
-Sensacionalisme	
-Tractament de les persones que viuen dins del món de la prostitució	
-Prostitució al carrer	
-Interpretació i visió dels periodistes	
-Fenomen invisibilitzat	
-Criminalització	
3. Recomanacions. Bones pràctiques informatives	22

1. REFLEXIONS PRÈVIES

El llenguatge amaga prejudicis socials molt arrelats.

“Ets un/a fill/a de **PUTA**”. És el pitjor insult. Segons el Diccionari de l’Institut d’Estudis Catalans ser un/a fill/a de PUTA és ser una persona menyspreable.

L’**ESTIGMA** al passat va ser visible. Al s. XVII a França al igual que als lladres i als condemnats a mort, a les prostitutes se les marcava a la pell amb un ferro candent, la Flor de lis, (Ψ) que simbolitzava l’ànima, la llum. Així se les identificava com indesitjables per la resta de la seva vida. Anteriorment, a l’Edat Mitjana, la majoria de les lleis obligaven a les dones que exercien la prostitució a dur a la roba amb senyals com per exemple llacets.

Al present, l’estigma continua, fins al punt que hi ha dones que pateixen més pel fet de ser discriminades, apartades de la societat que pel fet d’exercir la prostitució, ja que troben dificultats al seu dia a dia com per exemple a l’hora de llogar un pis o amb la integració escolar dels seus fills.

El problema s’agreuja si al camp de prejudicis

socialment construïts sobre la prostitució, s'afegeixen les estigmatitzacions racistes i xenòfobes que envolten el fenomen migratori.

Dins el context de la prostitució, malgrat que sembli el contrari per la imatge que es difondeix, no té per què haver-hi vexacions, explotació o violència. Per tant, mai s'hauria de donar per fet cap tipus de maltractament. Però massa vegades només es parla d'aquesta realitat als mitjans de comunicació. Fins i tot quan és notícia l'assassinat d'una prostituta, no sempre s'expliquen els motius. Sembla que sigui "normal" que siguin víctimes d'agressions.

Per combatre aquesta realitat de marca social, menyspreu o condemna seria convenient tractar el tema sense jutjar i amb el màxim **RESPECTE** cap a aquestes persones.

Tenit en compte la complexitat del fenomen i sense entrar en el debat de si la prostitució és una manifestació del sistema patriarcal i el seu exercici significa una forma de violència de gènere o si la prostitució és un treball, i el seu exercici es considera un servei sexual. Més enllà de cap posicionament, el que sens subte és evident és que són les dones que l'exerceixen les que més pateixen la càrrega negativa que té associada. I mentre el client la pot viure com una doble vida però sense perdre la seva integració a la societat, per

moltes dones pot significar l'exclusió. Fet pel qual la majoria d'elles intentarà amagar com es guanyen la vida. Al marge de la vida convencional, la prostitució roman en **SECRET**.

La PERSONA QUE ES PROSTITUEIX sol ser una dona i així queda reflectit a les dades recollides per la XADPEP, la Xarxa d'Atenció Directa a les Persones que exerceixen la Prostitució. Segons aquest organisme que es va posar en marxa al 2009 a Palma i que està integrada per entitats i serveis públics, durant el 2012, amb xifres similars als anys anteriors, un 99% de les persones que varen atendre Casal Petit (Hermanas Oblatas) i Creu Roja, eren dones. Metges del Món, un poc menys, ja que també han estat usuaris de l'organització un 3% de transexuals i un 5% d'homes.

El **CLIENT** és gairebé sempre un home.

Del total de la població masculina, el 19% dels homes d'Europa han estat o són clients de prostitució. A Espanya, el 39%, un valor atípic, molt per damunt de la resta de països europeus. Són dades de l'informe de la ONU *Tràfic de persones cap a Europa amb finalitat d'exploració sexual*, que es va publicar a l'any 2010.

Qui es dedica a la prostitució?

No hi ha un **PERFIL** totalment definit, ja que les realitats diverses i els punts de partida són diferents, però la majoria de dones es dediquen a la prostitució per una situació econòmica precària. Generalment, no tenen moltes més alternatives al mercat laboral i les seves possibilitats de fer feina es redueixen al servei domèstic o a feines mal remunerades, pagades sovint amb doblers negre. Només un grup molt reduït accedeixen a importants quantitats de doblers.

Les dades que ha recollit la XADPEP, en base a la feina de les entitats socials durant el 2012 permeten una aproximació a les seves circumstàncies:

- Més de la meitat de les dones que exerceixen la prostitució estava en situació administrativa irregular, i el 13% de les dones ateses eren en tràmits de regularització.
- En relació a la formació acadèmica. Moltes tenen estudis primaris i en la majoria dels casos també secundaris, un 7% són universitàries i un 9%, analfabetes.
- Els països d'origen principals són Nigèria, Brasil, Romania i Colòmbia.
- A Balears, el nombre de dones espanyoles ha augmentat i actualment arriba al 12%.

Legislació actual

L'estat espanyol ni reconeix, ni prohibeix, ni regula el exercici de la prostitució. Simplement es permet la seva existència sense atorgar-li cap reconeixement legal.

Això sí, a Espanya la legislació penal estableix determinants delictes relacionats amb la prostitució:

1. La prostitució sense consentiment. El criteri de llibertat o de no llibertat en l'exercici de la prostitució és el que marca la diferència. Així, és delicte prostituir a persones que no poden consentir vàlidament (menors, incapacitats) per donar el seu consentiment (art. 187 CP) o a qualsevol altra persona sota intimidació, violència o engany (art. 188 CP).
2. El tràfic d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual (art. 177 bis CP). L'article 59 bis de la L.O. 4/2000 fa referència a les víctimes d'aquest tràfic que són estrangeres en situació administrativa irregular i preveu la concessió d'un període de 30 dies perquè puguin reflexionar i decidir si volen cooperar amb les autoritats a la investigació del delicte. Durant aquest temps s'autoritza la seva estància temporal i es vetla per la seva subsistència. En cas de ser necessari també es donarà protecció a la

víctima i als seus fills menors o amb discapacitat que es trobin a Espanya.

Malgrat que no es reconeix a l'Estat espanyol la prostitució com activitat laboral, els tribunals han considerat que qui exerceix la prostitució pot ser víctima de delictes contra els drets dels treballadors i així ho han declarat en nombrosos casos on s'ha contractat a persones estrangeres amb condicions d'explo-tació laboral (art. 312.2 CP).

Respecte del treball per compte aliè, la jurisprudència no admet que la prostitució pugui ser objecte de un contracte laboral vàlid.

En relació a l'àmbit laboral europeu, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, el 20 de novembre de 2001 va dictar una sentència on resolvia que la prostitució exercida de forma independent es podia considerar un servei prestat a canvi de remuneració, inclòs en els conceptes equivalents "d'activitats no asala-riades" (art. 52 del Tractat) i "activitats eco-nòmiques per compte propi" sempre i quan no hi hagi vincle de subordinació, sota respon-sabilitat pròpia i a canvi d'una remuneració que se li paga íntegra i directament. A cada estat europeu els jutges són qui han de determinar si es compleixen aquestes con-dicions.

Tràfic de persones amb finalitat d'exploració sexual

Al tràfic de persones que són explotades sexualment, les víctimes són enganyades per organitzacions criminals que les desplacen a altres bandes, en la majoria dels casos a altres països on són forçades a practicar sexe en un règim d'esclavitud.

Sortir d'aquest malson és realment complicat degut a la por que tenen a les represàlies cap a elles o cap a les seves famílies. Les xarxes que es dediquen al tràfic de persones amb finalitat d'exploració sexual utilitzen les amenaces, les vexacions, les humiliacions, la violència física i mental, la intimidació, però també tot tipus d'estratègia emocional per mantenir a les dones sotmeses.

Segons l'informe de l'ONU, esmentat anteriorment, una de cada set dones que exerceix la prostitució és víctima de les xarxes de tràfic de persones. Així, són víctimes d'un delicte tipificat i introduït al Codi Penal espanyol, en vigor des de finals del 2010 i que estableix penes de 5 a 8 anys de presó.

L'estudi, *Trafficking in human being* presentat l'abril del 2013 és el primer informe sobre *Tràfic d'essers humans amb finalitat d'exploració sexual* i ha estat elaborat per Eurostat, l'agència d'estadística de la Unió Europea.

Aquest document assenyala que Espanya és el segon país amb més casos d'aquest tipus registrats al 2010. A més, l'estudi diu que el nombre de víctimes confirmades del tràfic d'éssers humans a Espanya va créixer entre el 2009 i el 2010 i va passar de 443 a 1.605 persones. En el conjunt de la UE, el nombre de víctimes presumptes i confirmades ha augmentat de 7.800 a 9.500 persones entre el 2009 i el 2010. També cal no oblidar que és considerable el nombre de casos no registrats.

Pel Ministeri d'Interior les xifres són molt més elevades, ja que calculen que a Espanya el Tràfic d'éssers humans pot afectar a 12.000 persones. Una dada que es va fer pública, el passat mes d'abril, a la presentació de la campanya de la Policia Nacional en contra del Tràfic d'esser humans "No siguis còmplice".

2. ANÀLISI DEL TRACTAMENT DE LA PREMSA ESCRITA BALEAR

L'anàlisi del tractament de la Prostitució s'ha elaborat amb les notícies que sobre aquest tema han publicat els quatre principals diaris de les illes: dBalears, El Mundo Baleares, Última Hora i Diario de Mallorca

Es parteix d'un estudi de l'Observatori Municipal de la Igualtat de Palma realitzat del setembre de 2008 a febrer de 2009. Un període on varen aparèixer als diaris 54 notícies sobre prostitució. Posteriorment, amb voluntat d'ampliar i actualitzar les dades, el GEPIB ha realitzat un altre anàlisi dels mateixos diaris des de l'1 de gener del 2012 fins el 31 de desembre 2012. Durant aquest any als principals diaris de Balears es varen publicar 104 notícies on es parlava de prostitució.

A continuació es desenvolupen 7 ítems que s'han extret de l'anàlisi, els quals condicionen la construcció de les notícies i influeixen en el missatge que es dona.

1. FONTS

La majoria de les notícies es fonamenten en

una sola font d'informació, principalment entitats públiques.

En el cas concret de les notícies estudiades durant el 2008/2009 i també 2012, les fonts principals són forces de seguretat, sobretot policia nacional, que destaca com la principal font a més de la meitat dels articles. En el cas de l'anàlisi del 2012: 55 de les 104 notícies la font era policial. En segon lloc, com a font de referència hi ha les entitats judicials i tot seguit Administració pública.

Crida l'atenció la baixa presència com a font d'informació periodística de les entitats socials que es dediquen a l'atenció directa de les persones que exerceixen la prostitució. Les organitzacions com Casal Petit (Hermanas Oblatas), Creu Roja, Fundació de Solidaritat Amaranta i Metges del Món només són presents com a font informativa al 5% de les notícies.

Cal destacar que no n'hi ha una sola notícia en que es doni veu a una prostituta o a un client.

2. SENSACIONALISME

Segons l'anàlisi de l'Observatori Municipal al 2009, la recerca de sensacionalisme ha estat detectada a una de cada quatre notícies, si bé s'apunta que la tònica general és el respecte a les persones que exerceixen la prostitució. Per

a l'Observatori Municipal de la Igualtat és poc freqüent que el tractament sigui morbós.

L'anàlisi feta al 2012 continua detectant cert sensacionalisme, però sobretot al titular, després el text normalment es manté dins una certa neutralitat, encara que hi ha alguns exemples de periodisme groc.

Hi ha també titulars que creen una alarma o generen una expectativa que després desapareix en llegir el text. Cal recordar la importància dels titulars, ja que molta gent només llegeix això. Un exemple és la notícia publicada amb el titular: *L'Ajuntament de Palma podria multar les prostitutes i els seus clients*. Després al cos de la notícia la informació és ambigua, ja que el text deixa veure que la possibilitat de posar multes és remota.

També s'ha de dir que normalment s'ubiquen a la secció de successos. Seria millor un tractament des d'un punt de vista d'una complexa realitat social.

3. TRACTAMENT DE LES PERSONES QUE VIUEN DINS EL MÓN DE LA PROSTITUCIÓ

El que va detectar l'Observatori Municipal és que quan es parla de les persones que es dediquen a la prostitució, normalment no s'especifiquen característiques concretes de nacionalitat i situació administrativa i es man-

té una actitud respectuosa cap a elles.

A l'anàlisi del 2012 s'ha comprovat que no s'ha perdut el to de respecte. Encara que hi ha excepcions com els articles: *Veus veïnals contra la prostitució* o *Nova redada nocturna contra la prostitució de carrer a Magaluf* que abusen d'un tractament sensacionalista que criminalitza a les dones que exerceixen la prostitució.

A diferència del que es va constatar anys enrere, al 2012 sí que s'especificava la nacionalitat i la seva situació administrativa.

En relació al client, queda pràcticament sempre invisibilitzat, i quan es parla d'ells és per a dir "els seus" clients (de les prostitutes), com si ells no tinguessin cap protagonisme. Tampoc es parla dels proxenetes ni dels propietaris dels clubs.

4. PROSTITUCIÓ AL CARRER

La prostitució al carrer es troba molt sobrerrepresentada a les notícies aparegudes en premsa, tot i ser minoritària. I és que, segons la XADPEP, la majoria de les dones concretament el 76% es prostitueix a espais tancats, és a dir, pisos i clubs. Sols una de cada quatre ho fa en espais oberts.

De les 104 notícies analitzades al 2012, 66 eren de prostitució al carrer i només 23 a

pisos, clubs o cases.

Crida l'atenció que amb motiu de les jornades organitzades pel GEPIB al novembre de 2012 on va participar Helena Maleno, investigadora especialitzada en temes de tràfic de persones amb finalitat d'explotació sexual, es va publicar una notícia amb un titular molt explícit: *La prostitució es refugia als pisos*. Però, als mitjans de comunicació 3 de cada 4 de les notícies analitzades de prostitució fan referència a la que s'exerceix al carrer.

5. INTERPRETACIÓ I VISIÓ DELS I DE LES PERIODISTES

Tant al 2009 com al 2012, segons el diaris analitzats es podria interpretar que els i les periodistes no solen donar elements que els posicionin a favor o en contra del fenomen. Però, en el cas de la prostitució de carrer, la majoria de les vegades es dóna per suposat que és per si mateixa una realitat que no hauria de donar-se.

D'altra banda a les notícies hi ha poc anàlisi des d'una visió més global. No es parla gairebé mai de la situació general, sinó de fets.

En relació a la situació legislativa del fenomen hi ha molt poca informació.

6. FENÒMEN INVISIBILITZAT

Malgrat que tothom sap que és un dels principals negocis a nivell mundial, després de les drogues i el tràfic d'armes. Crida l'atenció que hi ha una cobertura molt minsada del tema. Segons una investigació realitzada per la UIB al 2003, sota el títol: *L'avaluació de les dimensions econòmiques de la prostitució a Mallorca*, llavors aquesta activitat movia 50 milions d'euros anualment. L'estimació es va fer després d'identificar que hi havia unes 2.500 dones que exercien. Un informe posterior, de l'any 2008 quantifica en 54 milions el volum de negoci que generava.

Al mateix temps, cal assenyalar que el nombre de persones que es dediquen a la prostitució és molt significatiu, no obstant això queda invisibilitzat. Segons un estudi de l'Unitat Central de Catalunya contra les Xarxes d'Immigració i Falsedat documentals (Ucrif), a Espanya podrien haver-hi unes 300.000 prostitutes. Per fer una comparativa d'un altre col·lectiu, l'Institut Nacional d'Estadística té registrades 250.121 infermers i infermeres.

Cal afegir que, segons l'Informe d'Inclusió Social de Metges del Món 2010, les Illes Balears és la comunitat autònoma amb més proporció de consumidors de prostitució.

També es pot veure la invisibilització que afecta el fenomen de la prostitució si es fa una

recerca al cercador d'internet d'un diari. Per exemple a El Mundo (del 2008 al 2013) amb la paraula **prostitució** hi trobam 111 resultats. Si cerquem la paraula **droga** hi trobam cinc vegades més, és a dir, 532 resultats. Si és **accident** la proporció es multiplica per deu, amb 1.026 entrades. Fins i tot si cerquem la paraula **ball**, veiem que la dansa ha provocat més notícies que la prostitució, amb **156** resultats.

7. CRIMINALITZACIÓ

Moltes vegades es parla de la prostitució com si fos un delicte, el que crea una confusió que cal evitar, ja que l'exercici lliure de la prostitució no és cap delicte.

Com s'ha assenyalat abans, l'Estat espanyol no la prohibeix, simplement permet la seva existència sense atorgar-li cap reconeixement legal específic.

Tampoc és rigorós fer entendre que la prostitució va lligada de forma indissoluble a altres delictes com els robatoris, les agressions o el tràfic de drogues, ja que exercir la prostitució no té per què comportar la comissió de cap delicte. Tant per qüestions de rigorositat informativa com pel fet de que el que s'associa a la delinqüència aporta més càrrega d'estigma, s'ha d'evitar aquesta errònia associació.

Sovint al titular de la notícia s'utilitza la paraula "prostitució" sense concretar i després

la notícia és un cas de tràfic d'essers humans explotats sexualment o un cas de prostitució de menors que són coaccionats. Seria convenient que el titular especifiqui el tema que desenvoluparà per evitar confusions entre el que és i no és delictes.

A les notícies en ocasions es presenta com l'única alternativa la intervenció policial, el que no deixa veure la complexitat d'aquesta realitat social que necessita actuacions globals i no únicament desplaçar els conflictes que es poden produir amb els veïnats o els usuaris de l'espai públic.

3. BONES PRÀCTIQUES INFORMATIVES

Les recomanacions del GEPIB que conformen el decàleg que recull aquesta guia pretenen donar eines als i a les periodistes per elaborar continguts informatius sobre temes de prostitució que no estigmatitzin i que donin una visió més acurada de la complexa realitat d'aquest món.

1. Prioritzar Fonts Especialitzades

És recomanable l'ús de fonts qualificades especialitzades com són les diferents associacions que es donen assistència a les persones que exerceixen la prostitució, com Casal Petit (Hermanas Oblatas), Creu Roja, Metges del Món o Fundació de Solidaritat Amaranta.

El GEPIB (Grup d'Estudi de la Prostitució a les Illes Balears) també és una font especialitzada, per contrastar o demanar informació. S'hauria d'aprofitar els seus coneixements i els seus 10 anys d'experiència investigadora.

En el cas de tenir com a font a prostitutes, clients o proxenetes, s'ha de respectar la seva

voluntat de mantenir-se a l'anonimat. Cal valorar si es tracta d'un cas representatiu o un cas aïllat. En aquest darrer cas, deixar ben clara la seva singularitat.

Com recomana tota bona pràctica periodística, sempre s'ha de citar les fonts d'on s'ha aconseguit la informació.

S'ha d'evitar incloure a la informació, el testimoni de veïns si no tenen dades concretes i aprofitables. No té sentit donar veu a pensaments o interpretacions que no aporten informació, sinó que només repeteixen estereotips.

La Guàrdia Civil, la Policia Local, la Policia Nacional són fonts importants d'informació sobre prostitució. L'UCRIF, l'Unitat Central contra les Xarxes d'Immigració i Falsedat Documentals és la que intervé i el Servei d'Atenció a la Família (SAF) del Cos Nacional de Policia en cas d'haver-hi menors.

També l'Institut Balear de la Dona així com la regidoria de Benestar Social i Igualtat de Palma i el Grup d'investigació i formació, educació i societat de la Universitat de les Illes Balears són fonts especialitzades a tenir en compte.

Si hi ha una investigació policial, s'ha d'evitar sempre que les informacions publicades permetin arribar a conclusions prematures sobre

els fets abans d'una resolució judicial.

2. Visió de conjunt. Profunditat necessària

Caldria tractar el tema de la prostitució com un fenomen social partint de la seva complexitat, no com un succés.

Es recomanable explicar els antecedents abans d'arribar a la situació present.

Aportar reflexions i estadístiques fetes per fonts especialitzades com les associacions que s'hi dediquen a donar assistència i el GEPIB. Incorporar aquesta informació a les notícies sobre fets puntuals.

Cal documentar-se adequadament. Evitar declaracions de persones que puguin donar una opinió subjectiva o distorsionada. Contextualitzar la informació, analitzant per què s'ha produït un determinat succés, situació, etc.

3. Aportar claredat informativa

La complexitat del fenomen de la prostitució fa imprescindible transmetre amb el màxim rigor la important diferència que existeix entre la prostitució, on es pot entendre que no hi ha una coacció directa i que no és il·legal a Espanya i els que són delictes contemplats pel

codi penal com l'exploració sexual, el tràfic de dones, la prostitució de menors. Aquesta diferència hauria de fer-se evident sempre a les notícies.

Cal tenir present la doble moral que existeix en relació a la prostitució. S'estigmatiza a les dones que l'exerceixen mentre permet als clients conductes que la majoria amagaran socialment, fint i tot als seus vincles afectius més propers. Un fet del qual no es parla a les notícies.

4. Cuidar el llenguatge i les expressions

Recomanam prioritzar, en primer lloc, l'expressió: persona que exerceix la prostitució i en segon lloc: prostituta i evitar altres expressions com meretriu o puta, com tampoc s'hauria d'utilitzar el concepte: casa de cites o puticlub. És millor dir, club de prostitució o prostíbul, o casa o pis on s'exerceix.

Cal evitar l'expressió "la prostitució és l'ofici més antic del món" o parlar de la prostitució com un mal necessari. Són construccions conceptuals que impliquen una visió molt negativa dels homes i de les dones.

Seria desitjable parlar de dones i no de prostitutes als titulars, sobretot si no és rellevant. Per exemple en una notícia que es va publicar

amb el titular *Demanen 5 anys de presó per la prostituta que va matar una altra amb d'una ganivetada a Palma*. En aquest cas el crim no tenia relació amb el tema, així seria més adient el titular *Demanen 5 anys de presó per una dona que va matar una altra amb d'una ganivetada a Palma* i després al cos del text es podria explicar que exercia la prostitució.

5. Atenció al tractament de les imatges

Les imatges són el que primer atrau l'atenció a l'hora de decodificar un missatge. A la vegada estan plenes de contingut. Per això s'hauria de tenir especial cura a l'hora de triar-les. Cal fugir de tota visió morbosa, o sensacionalista que perpetui l'estigma social.

D'altra banda no és massa convenient utilitzar el material d'arxiu, perquè tal vegada la dona retratada ja no exerceix o no es representa la realitat actual.

És convenient evitar que a les imatges hi hagin només prostitutes. Els clients, els proxenetes, així com els o les treballadores socials que es dediquen a l'atenció de les persones que exerceixen també haurien de sortir.

Si no hi ha el consentiment de la persona retratada, no se l'hauria de reconèixer.

6. Fomentar el respecte

És fonamental respectar la dignitat de la persona que exerceix i no mostrar-la mai sense el seu consentiment previ. S'ha d'evitar l'assetjament de la persona per part de fotògrafs, micròfons i càmeres de televisió.

No convé reproduir l'etiquetatge com tampoc s'ha de victimitzar, dramatitzar, culpabilitzar la dona, ni presentar-la com una persona inferior, dependent o "aprofitada". Cal separar les persones dels problemes, no qualificar les dones, s'han d'analitzar els problemes.

Evitar els mites, estereotips i prejudicis de tot tipus, però especialment aquells que promouen la prostitució o perpetuen concepcions distorsionades de la mateixa.

7. Visibilitzar el paper dels homes

A l'exercici de la prostitució hi han implicats diversos agents: client, prostituta, proxeneta. No és una problemàtica que afecti només a la dona.

S'ha de fer un esforç per evitar la concentració de l'atenció en les dones dedicades a la prostitució, caldria incloure a les notícies com parts imprescindibles als clients. Al mateix temps que també ha d'aparèixer en el relat informatiu la figura del proxeneta.

8. Aportar informació d'utilitat ciutadana

Per facilitar l'accés a les persones que exerceixen la prostitució i cerquen assistència o per les persones que vulguin denunciar vulneració de drets en relació a aquest tema, seria desitjable incloure dins de la informació qual-sevol tipus de referència o de contacte de les entitats especialitzades com Creu Roja, Casal Petit (Hermanas Oblatas), Metges del Món i Fundació de Solidaritat Amaranta.

En relació a les notícies sobre tràfic de persones amb finalitat d'explotació sexual, el fet d'afegir el telèfon gratuït: 900 10 50 90 o d'incloure l'e-mail: trata@policia.es, sens dubte contribuirà a promoure la col·laboració ciutadana per lluitar contra aquesta xacra social.

9. Incloure Notícies en Positiu

Dins el món de la prostitució hi ha històries humanes amb un component de lluita molt important i del qual s'hauria de fer ressó els mitjans, amb informació sobre prostitutes que han millorat la seva qualitat de vida i de dones que han sortit i han trobat una alternativa laboral.

També s'hauria d'incloure com tema d'interés

informatiu la feina molt invisibilitzada però molt positiva d'assistència de les entitats i les institucions a les dones que exerceixen. Així com destacar si hi ha avanços en la lluita contra el tràfic de dones.

10. El més difícil: no jutjar

Es convenient ser conscients dels prejudicis arrelats que tenim. Seria realment desitjable no jutjar. Ni moralista, ni morbós, el tractament hauria de ser el d'una notícia d'interès social. Cal fugir del sensacionalisme, i del dramatisme, com també dels discursos condemnatoris o romàntics.

És recomanable qüestionar i revisar la imatge que es transmet. S'ha d'evitar donar a entendre que són les persones que exerceixen la prostitució les que han de donar el pas cap a la integració social, sense tenir en compte les seves dificultats. Cal no passar per alt el rebuig social i l'estigma que les margina.

Annexe. Documentació

Informe de la ONU

Tràfic de persones cap a Europa amb finalitat d'exploració sexual. (2010)

http://www.unodc.org/documents/publications/TiP_Europe_ES_LORES.pdf

Unió Europea

Trafficking in human being (2013) Informe Sobre Tràfic d'essers humans amb finalitat d'exploració sexual el·laborat per Eurostat
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2013/docs/20130415_thb_stats_report_en.pdf

Sentència Tribunal Europeu (20 de novembre del 2001) <http://bit.ly/11AWoJ3>

Campanya de la Policia Nacional en contra del Tràfic d'esser humans

"No siguis còmplice"

<http://www.policia.es/trata/campanas.html>

Telèfon gratuït_900 10 50 90

e-mail_trata@policia.es

ontactes d'interés

Ajuntament de Palma_ regidoria de Benestar Social i Igualtat

Contacte Gabinet de Premsa

e-mail premsa@palma.es

Casal Petit (Hermanas Oblatas)

www.casalpetit.org

Contacte 971 72 27 07 - 638 983 685

e-mail casalpetit@telefonica.net

Cruz Roja

www.cruzroja.es

Contacte 971 29 50 00

Fundació de Solidaritat Amaranta

<http://palma.fundacionamaranta.org>

Contacte 971 73 03 35

GEPIB

www.gepib.com

e-mail gepibbalears@gmail.com

Institut Balear de la Dona

C/ Aragó, 26.1º E

Contacte 971 17 89 89

Fax 971 17 89 24

<http://ibdona.caib.es>

e-mail ibdona@caib.es

Metges del Món

www.medicosdelmundo.org

Contacte 971 20 43 59 - 971 75 13 42

Policia Local-Ajuntament de Palma

Contacte Departament de Premsa i Relacions
externes

e-mail premsaseguretat@a-palma.es

Universitat de les Illes Balears

Grup d'Investigació i Formació Educació i
Societat (GIFES)

www.gifes.uib.es

Entitats que formen part del GEPIB

Amb el suport del Sindicat de Periodistes de les Illes Balears

Ψ Lletra grega amb la que es representa la Flor de Lys. Simbolisme associat a l'ànima i a la llum. Al s. XVII a França a les prostitutes se les marcava (**Ψ**) amb un ferro candent.

Recomanacions Bones Pràctiques Informatives sobre PROSTITUCIÓ

- 1. Prioritzar Fonts Especialitzades**
- 2. Visió de Conjunt. Profunditat necessària**
- 3. Aportar Claredat Informativa**
- 4. Cuidar el Llenguatge i les Expressions**
- 5. Atenció al Tractament de les Imatges**
- 6. Fomentar el Respecte**
- 7. Visibilitzar el Paper del Homes**
- 8. Aportar Informació d'Utilitat Ciutadana**
- 9. Incloure Notícies en Positiu**
- 10. El més difícil: No jutjar**